

عربستان و میانجی‌گری بین ایران و آمریکا

عربستان سعودی به ویژه به دلیل موقعیت ژئوپلیتیکی خاص خود و نزدیکی‌اش با آمریکا، می‌تواند یکی از گزینه‌های بالقوه برای میانجی‌گری باشد. عربستان سعودی به عنوان یکی از بازیگران اصلی منطقه‌ای و شریک استراتژیک آمریکا در خاورمیانه، از روابط دیپلماتیک و اقتصادی نزدیکی با واشینگتن برخوردار است.

به گزارش سایت خبری پُرسون، علی‌اصغر زرگر کارشناس روابط بین الملل در یادداشتی نوشت: روابط ایران و آمریکا به دلایل مختلفی دچار تیرگی شده است. پیش از انقلاب، آمریکا در امور داخلی ایران دخالت می‌کرد، حامی شاه بود و تلاش‌هایی برای جلوگیری از پیروزی انقلاب انجام داد، از جمله سازماندهی کودتای ۲۸ مرداد.

این مسائل پس از انقلاب به اشغال سفارت آمریکا در تهران و بلوکه شدن اموال ایران توسط آمریکا منجر شد. در نتیجه، دشمنی آشکاری بین دو کشور شکل گرفت، ایرانی‌ها شعار «مرگ بر آمریکا» سر دادند و آمریکا نیز تحریم‌هایی علیه ایران اعمال کرد. در این میان، لابی‌های صهیونیستی و گروه‌های ایرانی مخالف جمهوری اسلامی در خارج از کشور تلاش کردند تا این تیرگی باقی بماند. تحریم‌ها علیه ایران نه تنها اقتصاد کشور را تحت فشار قرار داده، بلکه بر سیاست خارجی تهران نیز تأثیر گذاشته و آن را به سمت همکاری بیشتر با کشورهای شرقی مانند چین و روسیه سوق داده است.

این تنش‌ها و اختلافات از آن زمان تا امروز ادامه داشته است و به ویژه در چند دهه اخیر، روابط ایران و آمریکا به واسطه سیاست‌های مختلف و تحریم‌های گسترده آمریکا تشدید شده است. با این حال، این مسئله موجب نشده است که امکان گفت‌وگو و کاهش تنش‌ها به طور کامل بسته شود. برعکس، برخی از تحلیلگران و کارشناسان روابط بین‌الملل همچنان معتقدند که راه‌حلی برای عبور از بحران‌ها و بهبود روابط از طریق میانجی‌گری کشورها و نهادهای بین‌المللی ممکن است. به ویژه اکنون که شرایط ممکن است برای مذاکرات غیرمستقیم میان ایران و آمریکا مناسب‌تر باشد.

یکی از مسائل مهم در این زمینه، نقش میانجی‌گری است. میانجی‌گری، به ویژه از سوی کشورهایی که روابط حسنه با هر دو طرف دارند، می‌تواند به عنوان یک راه‌حل مؤثر مطرح شود. یکی از کشورهای کلیدی که در این زمینه مطرح است، عربستان سعودی است. عربستان سعودی به ویژه به دلیل موقعیت ژئوپلیتیکی خاص خود و نزدیکی‌اش با آمریکا، می‌تواند یکی از گزینه‌های بالقوه برای میانجی‌گری باشد. عربستان سعودی به عنوان یکی از بازیگران اصلی منطقه‌ای و شریک استراتژیک آمریکا در خاورمیانه، از روابط دیپلماتیک و اقتصادی نزدیکی با واشینگتن برخوردار است. به علاوه، آمریکا خواستار سرمایه‌گذاری‌های کلان از سوی عربستان در پروژه‌های زیرساختی و اقتصادی خود است. در این شرایط، عربستان سعودی می‌تواند به عنوان یک میانجی نسبتاً خوب برای واشینگتن عمل کند.

از سوی دیگر، عربستان سعودی در تلاش است تا با بهبود روابط خود با ایران، فضای تنش‌آلود منطقه را کاهش دهد. به نظر می‌رسد که سعودی‌ها به طور فزاینده‌ای تمایل دارند که با استفاده از ظرفیت‌های دیپلماتیک خود، نقشی مثبت در کاهش تنش‌ها ایفا کنند. ایران نیز از این پس به دنبال تقویت روابط خود با کشورهای منطقه‌ای است که سابقاً روابط تیره‌ای با آن‌ها داشت، از جمله عربستان.